

SITTANDE I VÄNTAN PÅ HÅLLBARHET

NYHAGA

VILFÅTÖLJ



Anna Waldemarsson

Högskolan För Design och Konsthantverk, Göteborgs Universitet

Göteborg

HT 2012

Examensprojekt 15hp, Konstnärligt Kandidatprogram i design 180 hp

## ABSTRACT

The Sitting while waiting for sustainability project goal was to make a functional model for a resting chair and to make it by using furniture's and artefacts as materials. A try of understanding the process of re-design and to use it to design was driving the project through. The result was a prototype made out of a bed frame and 18 pair of jeans and with details made out of leather.

## KEYWORDS

Resting Chair  
Sustainability,  
Re-Design  
Angles  
Wood  
Weaving.

## FÖRORD

Projektet Sittande i väntan på hållbarhet formulerade jag i kursen Examensprojekt 15hp på HDK 2012. Det har varit både en sammanfattning av mina studier på HDK och en vidare utveckling av mina tidigare projekt med återvinnings design.

Projektet är tillägnat min finurlige far, Kjell-Åke Waldemarsson, som är min förebild när det gäller miljötank, återvinning och klimatsmarthet.

Personer jag vill tacka är till att börja med Karl-Henric Klockars som handlett mig genom arbetet och lyssnat till och reflekterat över mina tankar och idéer. Vidare vill jag tacka trätekniker Arne Svensson och universitets lektor Birgitta Nordlund för hjälp och råd. Ett extra stort tack till textiltekniker Marianne Davidsson för att du tålmodigt hjälpte och lärde mig om vävning. Tack klasskamrater för att ni lyssnat på mina reflektioner och idéer och för era konkreta förslag och reflektioner som tagit mig vidare genom projektet. Jag vill lyfta fram ett extra stort tack till Sigrid Hägg och Carl Wästfelt som kämpat vid min sida och gett mig kraft och energi att slutföra arbetet. Tack till alla er som skänkt era jeans till projekt och möjliggjort den direkta återvinningen. Tack Ida Larsson på Inspiratören i Kungsbacka för dit stöd, din tid och dina expertråd när det gäller färg reducering, behandling av trä och lackering. Tack familj, sambo och vänner för er förståelse för den tid det här projektet har tagit.

Dikt som skrevs inför arbetet:

*Avgaser, gifter och döende levande system.  
Produkt-, process- och konsumtionsproblem.  
Alla runt i världen bara ila.  
Jag skapar en stol för närmiljöreflektion och vila.*

Anna Waldemarsson

# INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1. Titelsida
2. Abstract
3. Förord
4. Innehållsförteckning
5. Inledning och Bakgrund
6. Genomförande
11. Slutsats och Resultat
14. Källförteckning
15. Bilaga 1: Sittesst
17. Bilaga 2: Skisser
20. Bilaga 3: Vävning
21. Bilaga 4: Träarbetet

## INLEDNING

Målet med projektet var att presentera en idé till en vilfåtölj i form av en funktionell prototyp i skala 1:1. Vilfåtöljen skulle vara anpassad för privat miljö och tillverkas genom att reducera och använda material från befintliga artefakter.

Syftet med projektet var att skapa en möbel som åldras vackert och som man som ägare vill ta hand om och sköta för att kunna ha länge. Genom att arbeta med stolen som objekt skulle en bred målgrupp nås och eftersom jag ville odla tankar kring miljö och återvinning passade vilfåtöljen bra. Den inbjuder till att stanna upp i vardagen och reflektera över närmiljön.

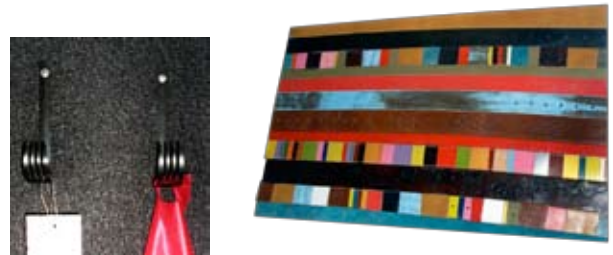
Jag ville visa ett exempel på hur man kan se på artefakter som material och möjligheter till nya skapelser. Personliga syften var att öva mina färdigheter i konstruktion och hantverk. Projektet handlade om att närma sig en lösning för ett miljömässigt och socialt hållbart sätt att arbeta med design. Jag ville göra en stol där sättet att välja och hantera material vägde lika tungt som själva artefakten. Ett projekt i vilket kunskap om hållbarhet, i både process och material, är lika viktigt som formgivningen.

## BAKGRUND

Hållbarhetsaspekten av design har alltid legat mig varmt om hjärtat och det har genom mina år som designstudent både fascinerat och skrämmt mig. Jag kan inte se mig själv arbeta som designer utan att inkludera hållbarhet. Jag vill praktisera ett helhetstänk där dåtid, nutid och framtid för produkten och produktionen står i centrum.

En total hållbar värld kanske inte skulle vara en möjlighet, men jag tror att vi både kan göra och använda produkter på mycket bättre sätt. Under Utforskande projekt (Åk 2, HT10, HDK) tog jag mig an hållbarhetsfrågan genom att göra re-designmöbler. Projektet utvecklades till en utställning under julen 2010 på ett galleri i Halmstad. Jag ställde ut re-designlampor och fick utrymme att i media (lokaltidning och radio) diskutera hållbarhetsfrågan. Därefter

blev jag kontaktad av Stena Recycling och fick i uppdrag att göra möbler av de material som företaget behandlar och visa upp dessa under ett event sommaren 2011. Alla dessa projekt har för mig handlat



Bilder från utforskande projekt i Åk 2, HDK. Krokare tillverkade av gafflar och en matta gjord av läderskärp. *Privata bilder.*



Lampor av lampskärmar och olika textilier, både från Utforskande projekt och utställningen på galleriet i Halmstad. *Privata bilder.*



Bilder från samarbetet med Stena Recycling 2011. Golvur och soffa i wellpapp. *Privata bilder.*

om att hantera hållbarhetsfrågan när det gäller design och att kommunicera det till allmänheten. Jag har velat erbjuda andra sätt att se på såväl artefakter som material. Min kreativitet har varit mitt verktyg och materialen har satt gränserna för vad jag har åstadkommit. Det här projektet var en utveckling av de ovan beskrivna där jag tog nästa steg i mitt eget arbete och där jag bestämde att det är möjligt att vara möbeldesigner om man gör möblerna på "rätt sätt".

Jag frågade mig hur hållbart man kan arbeta under tillverkningsprocessen och var mina egna gränser gick i den frågan. Det var även av relevans för projektet att ställa frågan om vilka kvalitéer som krävs för att vi skulle värdesätta och behålla en artefakt under en längre tid?

Vilfåtöljen skulle inte vara fokuserad på sovande vila utan på aktiv vila och erbjuda möjlighet till mindre aktivitet så som att läsa, lösa korsord och liknande. Den skulle formges med tanke på sittmått för vuxna.

tillverkas i material som höll länge och som åldrades vackert, vilket gjorde att jag tidigt bestämde mig för att arbeta med trä. Jag började nu begränsa mig för att komma framåt i projektet.



Inspirationsbilder från Stockholm Furniture Fair. Privata bilder.

## GENOMFÖRANDE

Projektet startades upp med flera olika aktiviteter. Skissarbete, funderingar över vilka material som kunde tjäna projektet, skissmodellbygge och frågeformulering som "Vad är vila?" och "Vad är att sitta?". Egna önskemål formulerades inför arbetet som att jag ville arbetet med hårt möter mjukt när det gäller material.

Allt material samlades i en loggbok för att jag lätt skulle kunna överblicka processen och hjälpa projektet framåt. Analys av vad som fanns på marknaden och vad som funnits, gjordes i ett tidigt skede genom sökning på internet, genomgång av mitt privata bildarkiv och besök på Stockholm Furniture Fair.

Studier i Sittmöblers Mått av Erik Berglund var med en del i det första skedet. Jag arbetade brett till en början och angrep projektet från många håll för att sedan välja idéer, uttrycksformer och detaljer av intresse att ta vidare i projektet.

I tidigare re-design projekt hade jag låtit produkterna på ett tydligt sätt berätta vilken roll delarna tjänat förut, detta var något som jag ifrågasatte inför detta projekt.

Då önskan delvis var att skapa en möbel som man ville ta hand om och ha länge i sitt hem, krävdes det mer av formgivningen och jag beslutade mig för att vilfåtöljen inte nödvändigtvis skulle berätta om sin tidigare historia. Av samma anledning skulle vilfåtöljen



Skissmodeller gjorda i ett tidigt stadie. Privat bild.



Skisser gjorda i ett tidigt stadie. Se fler skisser i bilaga 2. Privata bilder.

Definitionen av hållbarhet i projektet blev just att skapa en möbel att knyta an till, något speciellt som man skulle vilja sköta om och behålla länge beroende på tillverkningsprocess, material och form.

Det blev här klart för mig att det var mindre viktigt vad eller vilka möbler användes i produktionen av vilfåtöljen. Det viktiga var att den skulle vara en direkt återvinning av material. Då jag tänkte använda begagnade trämöbler som material var tankar om dimensioner för konstruktionen en viktig sak att förhålla sig till.

Jag skulle hitta mått som var enkla att ta ut redan i köpet av material (trämöbler) för att underlätta tillverkningen. Vid produktion av vilfåtöljen skulle finsnickeri vara att föredra. Den skulle vara möjlig att produceras i mindre upplaga efter beställning. Målgruppen för min stol var svårdefinierad till men början men utefter hur den skulle produceras så var ju tanken att den skulle få kosta mer. Alla skulle inte ha råd att köpa vilfåtöljen vilket jag såg som positivt då jag på det viset skulle ha möjlighet att nå en målgrupp som kanske inte annars skulle titta efter Re-design möbler. Att kunna uppmärksamma och påverka den gruppen kunde ju bara ses som positivt för mig.

För att hitta en ram eller ett koncept att förhålla mig till under formgivningen, gick jag igenom de tankar jag haft innan arbetet startades upp. Något jag funderat mycket över var att relatera arbetet till min far då han varit en förebild för mig när det gäller miljö och klimatsmarthet. Jag beslutade mig för att använda honom som koncept. Vilfåtöljen skulle göras med inspiration från fars personlighet och historia men med mitt sätt att formge. Han passade bra in på många sätt och gav bra riktlinjer för att påbörja skapandet. Han är en finurlig, kreativ, lugn och trygg man med sinne för humor och är praktiskt lagd.

Andra saker jag slog fast i detta skede var att jag ville låta min vilfåtölj ta plats. Jag upplevde under analysen att många vilstolar försökte tystas ned i sitt formspråk då de tog stor plats i rummet. Min ambition var att göra tvärt om och låta vilstolen ta plats och det gärna på ett kaxigt sätt. En möbel jag inspirerades av vid den här tiden och som jag tog med mig från min analys, var Maria Westbergs T-Shirt Chair. Hon använde avlagda t-shirts att väva i hela stolsramen. Jag hade tidigare funderat kring om jag kunde använda gamla trasmattor på något sätt i min möbel. Idén om trasmattan blev snabbt mer intressant, de håller länge och de blir mjukare med tiden. Jag beslutade mig för att jag skulle väva egna trasmattor vid behov av textilier i mitt arbete och att

jeans skulle vara ett bra material till tygerna. Jeans är en slitstark och hållbar textilie som alltid är tillgänglig på loppis och second hand. Det fanns även en tanke om hur vävningsarbetet kunde hanteras vid produktion av vilfåtöljen. Tyget skulle kunna vävas i samarbete med till exempel kvinnokollektiv eller äldreboende.

Sitttest av vilstolar och vilfåtöljer gjordes på IKEA i Källered för att analysera sittande och undersöka



T-shirt Chair Bilderna ur HallandPosten 18/2-12.



Den personliga favoriten efter sitttestet som erbjuder en bred sittyta och varierat sittande. Privata bilder.

vad det var jag ville att vilfåtöljen skulle erbjuda. Anledningen att jag valde IKEA var att de har stor variation av möbler på plats. På grund av projektets tidsramar fanns det tyvärr inte tillfälle att göra ett mer omfattande sitttest där personer med olika kroppsmått kunde sitta. Jag använde mig av min kropp och rörlighet när jag gjorde testet. Slutsatser var att ryggstöd inte behöver vara högt för att ge ett bra lässtöd, vinkeln mellan sits och rygg är av stor vikt för att möjliggöra aktiv vila.

Med stoppat ryggstöd och sittyta kunde man aningen frånga de mått som rekommenderats för vil- sitt- möbler. Testerna hjälpte mig att ta beslut om att stolen i sig inte skulle vara rörlig men att man med kroppen skulle kunna ändra ställningen för sittandet. Något jag funderat över sedan jag läst i *Sittmöblers Mått*:

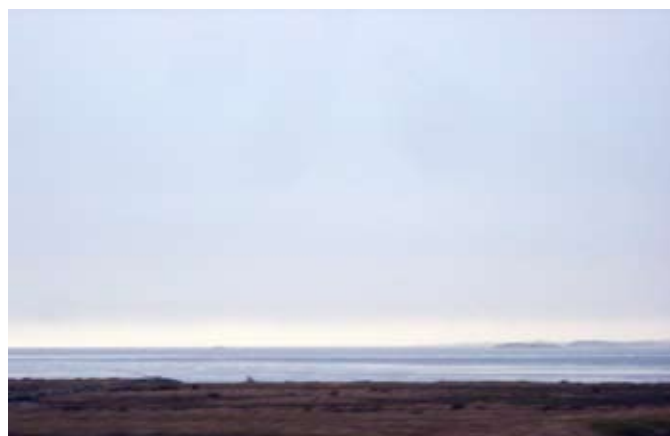
*Vilstolen får inte låsa kroppen till en enda sittställning, utan möjligheter till byte av ställning bör finnas. En helt "formgjuten" sittmöbel blir därför inte alltid den bästa. Stolens anpassning till olika kroppsformer kan i någon mån tillgodoses genom mjuk stoppning.*  
(Sittandets mått- Möbelinstitutets rapport nr 50, 1988, s.76)

En önskan om en generös sittyta blev också viktig genom testet. Den personliga favoriten efter testet hade en bred och djup sittyta och gav möjlighet till en stor variation av ställningar. Se Bilaga 1, för fullständigt sitttest.

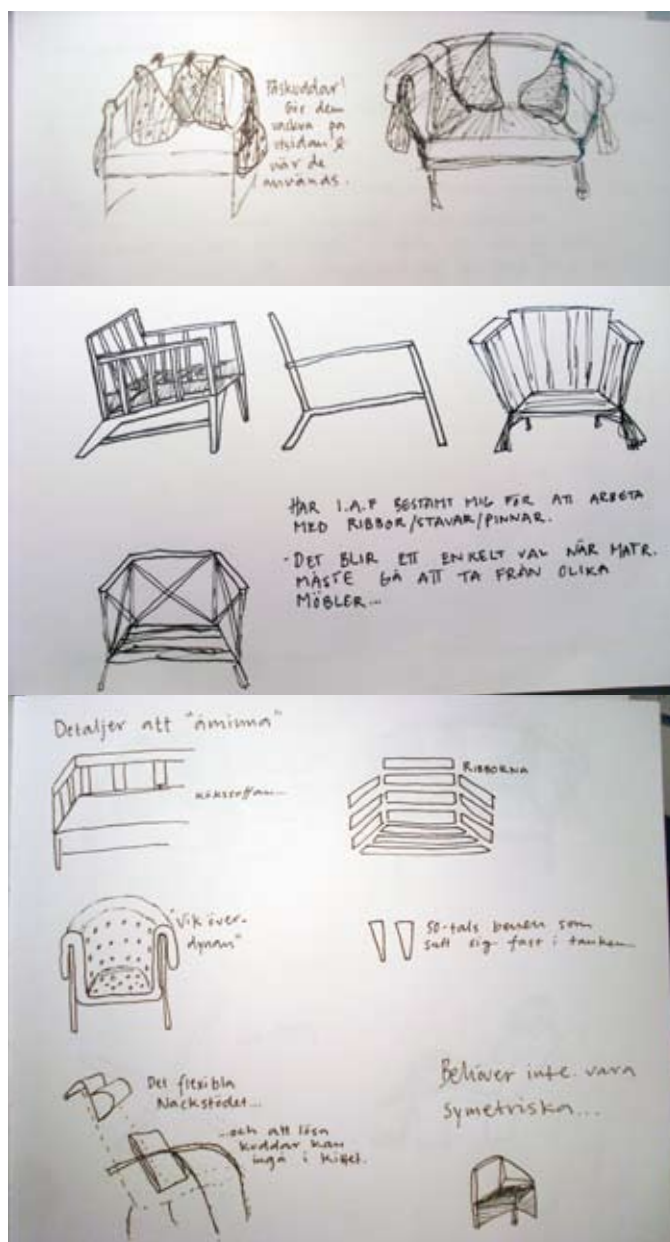
Genom analys, tester, inspiration, skisser och tankeformuleringar hade jag skapat mig en kravlista eller en mall att följa i det vidare arbetet.

Nyckelord för färg, form och uttryck var natur, humor, lugn, trygg, klok och tokig. En moodboard för uttryck baserat på nyckelord och önskningar gjordes. Funderingar kring färgskala var viktigt för att ge intryck av lugn, vila och trygghet. Inspirerad av en sen februari- eftermiddag i det svenska kustlandskapet antecknades orden *dov, frisk, stilla och ro*. Efter analysen blev tanken om jeans som textil mer självklar. *Demin blått* och den textila karraktären passade bra med vad jag ville skapa.

Skissarbetet som fortlöpte under arbetets gång var ett sätt att komma framåt samtidigt som det var ett sätt att "bli av" eller "få ur sig" idéer som blockerade arbetet. En tillbakablick och summering av detaljer som föll mig i smaken gjordes också. Funderingar över huruvida vilfåtöljen skulle vara ett slags krypin ledde



Utsikten över det svenska kustlandskapet i Februari 2012. Privat bild.



Skisser med detaljer att ha i åtanke, pinnkonstruktion och skisser som fick skissas bort. Se fler skisser i bilaga 2. Privata bilder.



tankar kring vad trygghet var i den privata miljön. "Behövde man skärma av sig från rummet fåtöljen skulle stå i?" Min slutsats var att den faktorn var viktigare i offentliga miljöer.

Utefter vad jag tidigare kommit fram till och hittat gjorde jag skissmodeller och funderade över form. I och med valet av att arbeta med möbler som material kom jag fram till att någon form av pinnkonstruktion skulle passa projektet bra och skissade med tanke på det.

En loftsängsstomme som stod på vinden blev utmärkt som material till träkonstruktionen. Den var behandlad i produktionen och sedan hade den målats vit i två lager men jag trodde mig kunna få ut gott med material när färgen reducerats.

Jag gjorde en enkel vävtest med jeansstyg för att se om det kunde hjälpa mig framåt. Tiden var kritisk i denna period, jag hade all fakta och inspiration som jag trodde mig behöva men var villrådig när det gällde valet av skiss eller modell att arbeta vidare med. För att känna på yta byggdes en modell i kartong, skala 1:1, jag åkte även tillbaka till IKEA för att återigen sitta i den fåtölj som verkat mest intressant för mitt projekt i tidigare test.

Det var dags att ta ett beslut angående modell och skiss för att kunna komma igång med produktionen. Efter att ha gått igenom de skisser, tankar och små modeller jag gjort stod det klart att jag skulle arbeta vidare med en asymmetrisk fåtölj i pinnkonstruktion och med dynor. Den passade bra in i den unikiteten jag ville åstadkomma.

Det var hög tid att börja bygga på slutprodukten så möten angående konstruktion med verkstadstekniker ordnades. Beslut om att det skulle vara en ensitsfåtölj togs och att om eventuellt stöd för fötter eller avlastning behövdes så skulle det konstrueras som separat möbel efter avslutat projekt.

En ombyggnad av skala 1:1 modellen gjorde det möjligt att ta ut mått och känna på ytor och sitta i olika lutningar. Det tillsammans med boken Sittmöblers Mått av Erik Berglund gjorde att jag kunde jag ta ut och testa vinklar till stolen.

Möte med tekniker i textilverkstaden angående mina möjligheter att lära mig väva med kort varsel ordnades. Två vävtester med olika varpfärg gjordes inför vävningen. I och med att jag hade bestämt mått på sitsen kunde vävningen startas. Vänner och familj skänkte jeans till projektet och jag klippte dem till remsor och sorterade efter färg inför vävningen. Viltfåtöljen skulle ha tre kuddar, en för sitsen, en för ryggstöd och en sidkudde.



Loftsängen som blev material för trä konstruktionen. *Privata bilder.*



Vävtest med olika varptråd. *Privata bilder.*



Skissmodellen jag valde att arbet vidare med. *Privat bild.*



Ombyggd skala 1:1 modell. *Privat bild.*

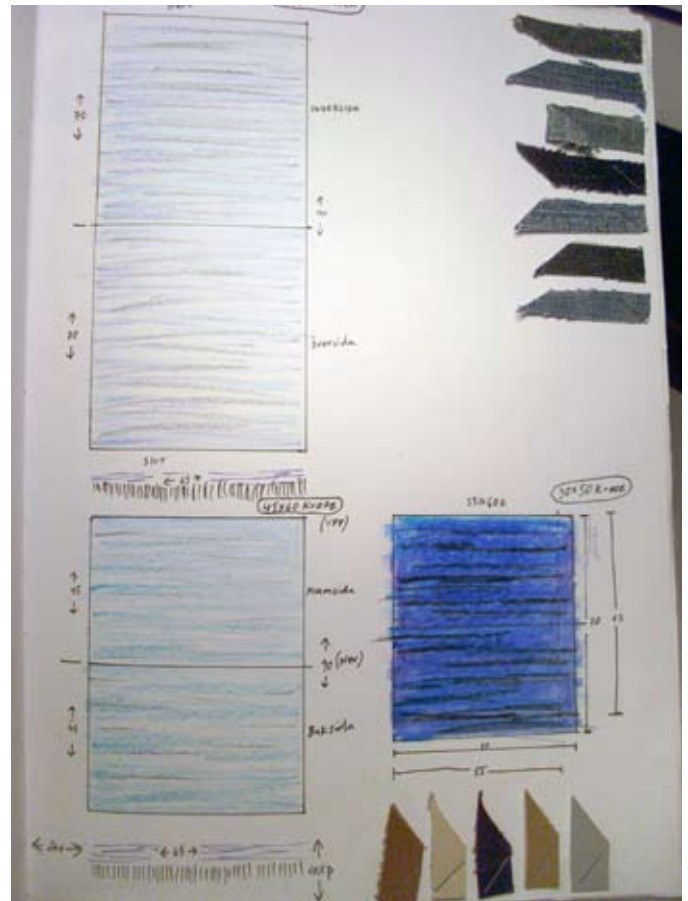
Jag tog beslut om att kuddarna skulle hålla tre olika blåjeans nyanser (en nyans per kudde), från ljusst till mörkt jeanstyg. Varptråden skulle vara den samma i alla tre kuddarna och även den hålla tre olika blå toner. Detta för att underlätta framtida produktion. Då varje kudde hade en bestämd nyansrymd skulle arbetet med att hitta begagnade jeans bli enklare.

För att lyfta jeanstyget ville jag använda detaljer av läder som dekoration. Det passade bra in i konceptet och även i tanken med att fåtöljen ska åldras vackert. Läder är hållbart och man kunde hitta begagnat eller använda nytt till fåtöljen. Så länge största delen var gjord av återvunnet material var jag nöjd men jag bestämde mig för att inte bli anal i den frågan.

För att förstå mig på konstruktion tittade jag på andra möbler. Formen på sits, ryggstöd och sidostöd var jag klar över tidigt men benen var svårare att bestämma formen på. Dessutom hade jag svårt att se framför mig vilka vinklar som skulle vara stadiga nog för min konstruktion. Att benen skulle ha fyra olika riktningar bestämdes tidigt och att jag ville framhäva det främre och enda ben som skulle gå rakt ned men annars hade jag länge svårt att ta ett beslut gällande benen.

Reduktionen av färg var tidskrävande. Värmepistol och färgskrapa användes, det alternativ som verkade vara snällast ur miljösynpunkt. Alternativet var att använda Kaosticsoda och tapetklister. Vävningen var även den tidskrävande men efterhand som jag övade gick det snabbare. Bilder från vävningen finns i bilaga 3. Under byggperioden reducerade jag material allt efterhand som material saknades. Kartongmodellen och mina mått och vinklar var min ritning under arbetet i träverkstaden. Lösningar och kompromisser fick göras efterhand på grund av tidschemat, där inte mina idéer fungerade i praktiken men målet blev att göra möbelen så nära min vision som möjligt.

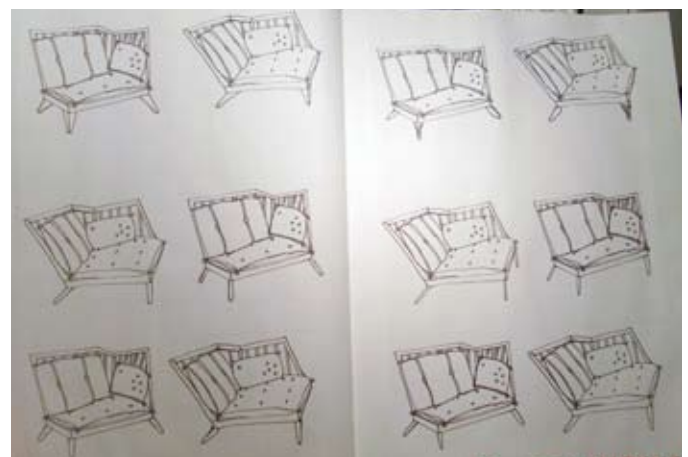
Samtidigt som sits, ryggstöd och sidostöd byggdes arbetade jag aktivt med att lösa benproblemet. Se bilaga 4 för bilder från arbetet med trä. De tre ben som gränsade till de öppna ytorna, bestämdes tidigare än det fjärde och mest belastade benet. Jag bestämde att inget ben skulle vara det andra likt men att man ändå skulle hitta dimensioner som höll dem samman. Jag ville fortsätta med de oregelbundna vinklarna och detaljarbetet. Benet framtill som gick rakt ner skulle smyckas med samma sorts läder som kuddarna skulle smyckas med. Önskan om att utmärka det benet hade funnits med ända sedan jag insåg att de andra tre benen skulle luta i riktning mot det och på ett sätt peka uppmanande mot det.



Skisser över hur kuddarna skulle färgsättas. Privat bild.



Skiss över hur kuddarna skulle ligga i fåtöljen. Privat bild.



Skiss på olika idéer för fåtöljbenen. Privat bild.

## RESULTAT OCH SLUTSATS

Slutresultatet blev en funktionell prototyp för en vilfåtölj i skala 1:1. Tillverkad av materialet från en sängstomme, 18 par jeans och med detaljer i läder. Fåtöljen bestod av en pinnkonstruktion i vitmålad furu och kuddar med tyg vävt av förbrukade jeans. Vilfåtöljen erbjöd möjlighet att sitta i minst två olika riktningar och lutningar. Ryggstödet lutade 20° och sidstödet som lutade 30°, vinklar som baserades på beslut efter studier i *Sittmöblers mått* och genom att provsitta i fåtöljer och stolar med olika ryggstöds lutningar.

Fåtöljen hade många vinklar och med benens placering och beroende av från vilken sida den beskådas kunde formen uppfattas som både hastig men inbromsande eller fartfylld men eftertänksam.

Benen hade aningen olika form och olika lutning. De var placerade för att inge trygghet och även för att det var ett praktiskt val ur både konstruktionsmässigt och bärande perspektiv.

Det främre benet var det enda som var vinkelrät mot marken, det smyckades med en infälld läderrem som ligger sju varv runt benet. Remmen skulle tydliggöra relationen mellan kuddarna (det mjuka) och träkonstruktionen (det hårda). Benens form var tänkta att hålla ihop formmässig men skilja sig något i utformningen. I slutresultatet kanske kan jag se att jag hade kunnat arbeta med det på ett annat sätt. De två benen som skiljer sig genom att vara planare hade kunnat göras mer lika de övriga två utan att fåtöljen skulle mista det intressanta uttryck jag ville åstadkomma. Läderremmen är en detalj som man tycker mycket om eller som man inte alls gillar, den kan ses som både som en risk och en möjlighet ur försäljarsynpunkt. Kanske skulle den vara ett tillval när man beställer sin vilfåtölj. Det skulle kunna höja den personliga relationen mellan köpare och möbel.

Fåtöljen formgavs efter förutsättningarna som var materialet, tanken på att en mindre produktion skulle



Bilder av slutresultatet i sin helhet och i detaljer. *Privata bilder.*

fungera och mina hantverksmäsiga kunskaper. Jag gav vilfåtöljen namnet *NYHAGA*. Det namnet är taget från den mer personliga ingången i projektet och det passade bra in på det skandinaviska formen i vilfåtöljen.

Den vita färgen skulle göra att stommen kändes lättare och för att kunna hålla en viss kontinuitet när materialet i varje produktion antagligen skulle se olika ut. Det skulle vara intressant att laborera med färgerna i såväl stomme som textilier, i en fortsättning av projektet för att se hur uttrycket kunde förändras.

Arbetet med att reducera material tog längre tid än väntat. Både att skrapa bort färg och att klippa jeans till remsor var väldigt tidskrävande. Detta gjorde att jag fick prioritera tiden mot slutet av projektet för att få fåtöljen färdig och tyvärr blev inte den tredje kudden klar. Den skulle vara mindre och flyttas runt efter behov och önskan. När jag gör sittest i min prototyp saknas den lilla kudden som stöd i nacken men de andra kuddarna fyller sin funktion.

Ryggstödskudden var inte tänkt att vara högre för jag ville inte att den skulle skymma pinnkonstruktionen mer. Innan bedömning av huruvida ryggstödskudden ska vara högre bör test med mindre kudde göras. Läderdetaljerna skulle vara fler men trots att de inte är där fick stolen det uttryck jag var ute efter.

Vilfåtöljen fick enligt mitt tycke många av de egenskaper jag tidigt i- och under arbetet önskade ladda den med. Ord som finurlig, lugn, trygg, vila, frisk, stilla och ro, tyckte jag mig kunna läsa in i den matt vita pinnkonstruktionen med kuddar i olika nyanser av blå med detaljer i läder.

Funktionsrototypen skulle ses som det näst sista steget i formgivningen inför en produktion. Tanken var att man skulle kunna sitta i stolen, känna in vinklar, bekvämlighet och analysera form och färg för att sedan kunna utveckla och förfina.

Kuddarna var stoppade med stoppning från begagnade kuddar i prototypen men i produktion hade jag valt någonting annat som hästtagel eller liknande som man vet håller för sitt syfte en längre tid.

Den annorlunda formen med sina vinklar och detaljer och vetskapen om hur fåtöljen skulle produceras, gör möbelen intressant och förhoppningsvis lättare att skapa en relation till.

Eftersom den skulle produceras hantverksmässigt och efter beställning skulle den vara exklusivare och kostare. Det skulle då vara en möbel man köper för att man vill ha i sitt hem och som man skulle vara rädd om. Om vi hade sett på det vi har med en större omtanke eller kreativitet, minskat slit-och-slängmentaliteten och använt det vi har, hade vi kunnat minska belastningen på vår miljö. Det hade inte behövt innebära färre arbetstillfällen i allmänhet eller för den sakens skull, för oss som arbetar med design utan snarare en större kreativ utmaning.

Vilstolen var generös i sitt material. Den var en re-design möbel för finrummet och för en målgrupp som inte annars köper re design. Man hade kunna fundera över om produktionen även hade kunna baseras på spillmaterial efter möbelproduktion. Det kunde vara en upcycling design. Detta görs redan med framgång inom andra delar av designvärlden. Ett bra exempel på det är *From Somewhere* som arbetar så inom mode-



Funktionsprototypen ur olika vinklar. Privata bilder.

och textildesign. De har lyckats med en affärsversamhet genom att ta överbliven textil efter modeproduktioner och skapar hot couture kläder utefter det material de får in. Min möbel skulle kunna produceras på samma vis med den enda skillnaden att formen är bestämd före materialet. Då hade man kunnat ha en serie av re-design möbler med bestämd form som tillverkas av spill från möbelindustrin. Frågan är om det till och med hade varit mer miljövänligt att få rena bitar trä, man hade kunnat undvika både arbetet med färgreduction och avfallet efter det. Textilen hade kunnat hämtas direkt från textilindustrin där det finns mycket spill, kanske hade man till och med kunnat spara tid genaom en sådan produktion.

När jag reflekterar kring det produktionssätt jag först tänkt för vilfåtöljen undrar jag vad är det som säger att en något mer exklusiv möbel, riktad till en målgrupp som inte vanligtvis engagerar sig i att köpa just re-design, inte skulle kunna vara gjord utav begagnade möbler?

Kanske skulle vilfåtöljen produceras på ett annat sätt så att fler hade kunnat köpa den. Om vi hade känt mer för- och köpt möbler som är tillverkade i hållbara material så hade vi varit mer rädda om det vi har. På så vis hade vi inte behövt snabbproducera slit och släng möbler.

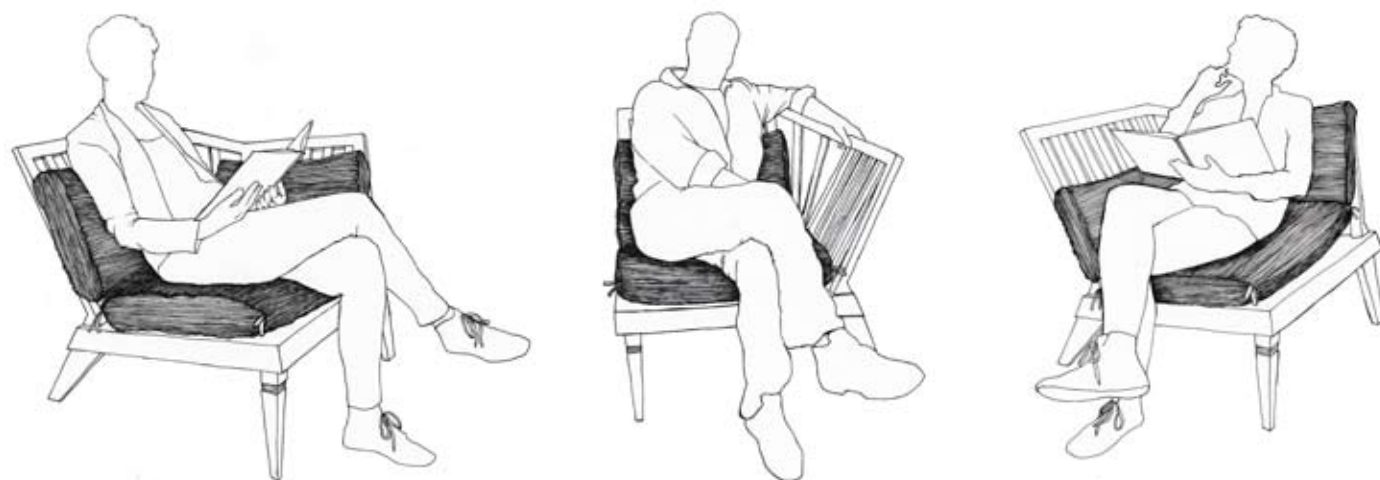
Formmässigt gav vilfåtöljen associationer till verandamöbler. Detta ser jag som positivt då veranda- eller altanmöblerna signalerar vila, semester, lugn och ro vilket ju delvis är vad jag ville att vilfåtöljen skulle säga. Det var främst möbelns dimensioner som gjorde att man fick sådana associationer. Den var en kara-

ktäristisk möbel som bäst hade placerats så att det finns möjlighet att se den från både fram och baksida, alltså som en möbel mitt i rummet. Den strama och grafiska stommen var trygg och kuddaran kändes inbjudande. Både rygg- och sidstöd ger gott lässtöd.

Det fanns saker man kunde arbetat vidare med och justerat till nästa steg i produktutvecklingen. Sittytan kunde minskas något utan att att den skulle uppfattas som mindre generös. Man hade kunnat göra den lite nättare i sin helhet.

Benen och framkanten kunde få något andra vinklar och/eller dimensioner för att hålla ihop vilfåtöljen bättre. Det hade kanske gjort att de detaljer som fanns fick mer fokus än när det händer så mycket i formen.

Jag var mycket nöjd med mitt resultat och kände att jag tagit steget vidare från den re-design jag tidigare arbetat med. Jag lärde mig mycket om hantverk och konstruktion och insåg att det fanns mer att lära. Mitt arbete var ett personligt undersökande i konstruktion och process.



Illustrationer av sittvariationen som vilfåtöljen erbjuder. Egna illustrationer.

# KÄLLFÖRTECKNING

## LITTERATUR

Berglund, E. (1988) Sittmöblers Mått. -Möbelinstitutets rapport nr 50, Stockholm 1988

## WEBB

<http://fromsomewere.co.uk/>

## BILAGA 1 SITTEST

Reflektioner efter sitt test.

Att notera; tidsramen för projektet gjorde att jag tyvärr inte hann göra sitt- test där utomstående person med andra mått och annan rörlighet än min kunde sitta. Jag gillar nummer fyra bäst av dessa. Den erbjuder många möjligheter att ändra position och med hjälp av kuddarna bygger man upp det stöd som passar bäst för ens kropp. *Privata bilder.*



1) NAMN. God bredd av sits och bekväm vinkel i ryggstöd. En fotpall hade kompletterat bekvämligheten. Mycket gott stöd för armarna vid önskemål om läsande.



2) KIVIK SHÄSLONG. Väldigt bekväm. Erbjuder möjlighet att ändra sittställning. Aktiverande vinkel i rygglutet.



3) KARLSTAD FÅTÖLJ. Förvånansvärt bekväm, - den berättar inte det vid första anblick. Mycket gott stöd för armarna vid läsning. Fungerar bra både med och utan fotstöd.



4) IKEA STOCKHOLM. Erbjuder ett flertal olika sittande och sitt- liggande. Kräver dock en kudde att flytta runt som stöd för ländryggen eller/och som nackstöd. Trots sin storlek upplevdes den inte som klumpig.



5) POÄNG FÅTÖLJ. Tilltalande svikt i gungfunktion. Gott lässtöd och bra stöd för nacken. Begränsad rörlighet i överkroppen men erbjuder stor variation att ändra benens ställning. Lite hård i sin stoppning men följer kroppen väl.



6) KIVIK 1 SITSSATS. Mycket bekväm längd av sits, god vinkel för rygg. Erbjuder variation av sittställning. Avsaknad av stöd i sidorna ur trygghetssynpunkt. Gott lässtöd. Vid sittand längre stund saknas nackstöd.



7) IKEA STOCKHOLM. Stadig med god sitslängd. Begränsar rörligheten och styr sittandet noterbart. Lutningen högst upp i ryggstödet är kraftig och ingiver en otrygghets känsla. Mindre bra lässtöd.



8) TIRUP SNURR FÅTÖLJ. Bekväm fåtölj med goda vinklar och bekvämt utformad i knäveck, sittben och axlar. Avsaknad av stöd för svanken. Ger viss möjlighet att byta sittställning för benen men får då sitta snett med överkroppen. Ryggvinkeln ger gott stöd för läsning. Trygghetsgivande, omfamnande sittyta och trygg hög rygg.



9) KARLSTAD VILFÅTÖLJ ROTTING. Vilsam och stabil. Fokuserar på inaktiv vila. Aningen låg och kan vara svår att ta sig ur men känns trygg på golvet. Formerna är väl anpassade efter kroppen. Fungerar bra både med och utan extra nackstöd. Begränsad möjlighet att ändra sittställning.



10) ARVIKA SNURRFÅTÖLJ. Erbjuder möjlighet till både snurr och gung. Obekväm vid längre sittande. För rak i ryggstöd. Armstödet är bra när man ska ta sig ur fåtöljen och möjligen för inaktiv vila. Aningen hög för att kunna nyttja gungfunktion ansträngningsfritt utan fotpall. Ger viss möjlighet att ändra sittställning.



11) POÄNG GUNGSTOL. Mycket bra för avslappning, mindre bra för vilande aktivitet. Ger möjlighet till viss förändring av sittställning i och med sviktegenskaper.



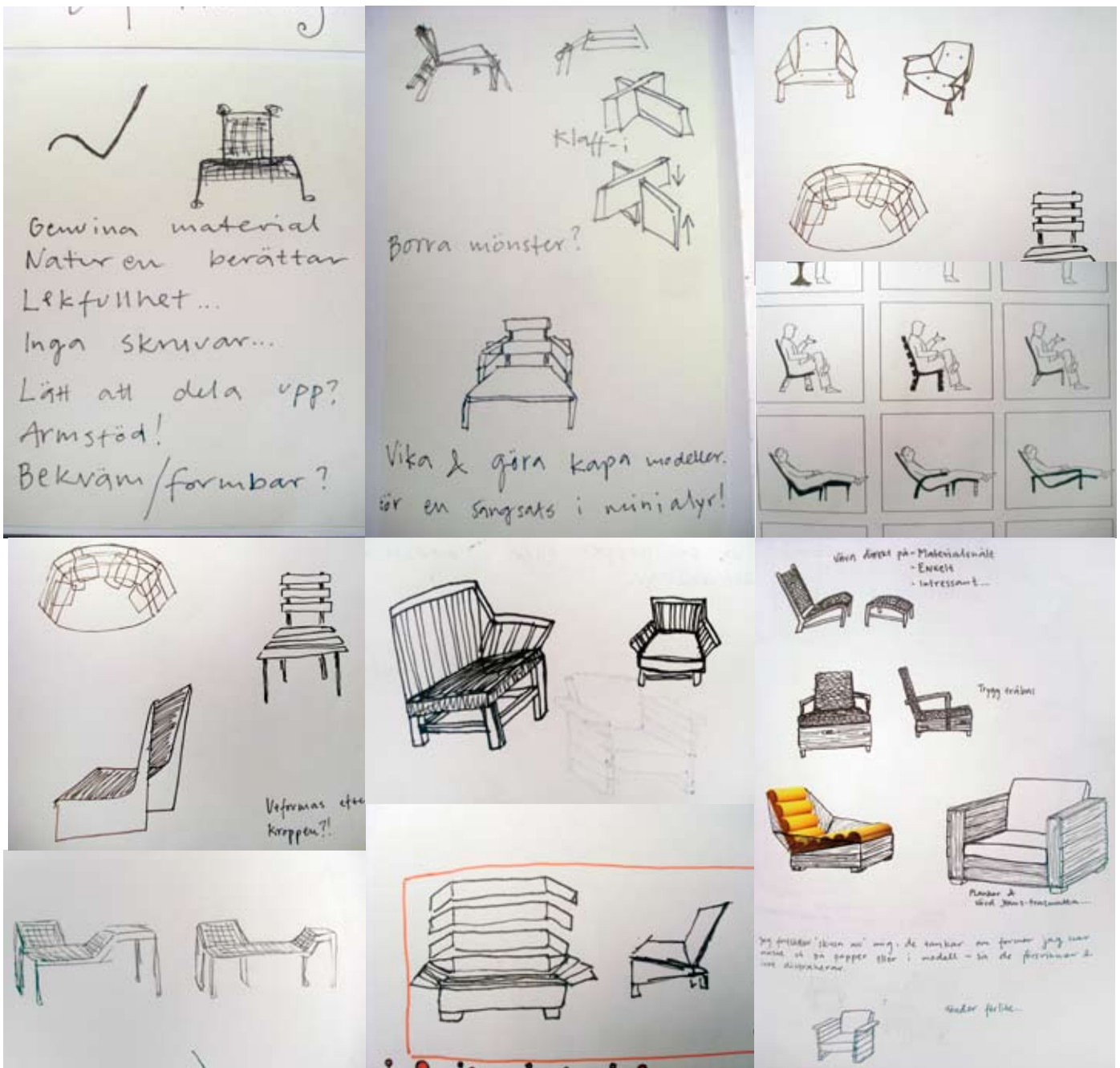
12) BOLIDEN FÅTÖLJ OCH FOTPALL. Behaglig textil. Bra reglerbart nackstöd och god svikt. Dock var sitsen för kort. Halvbra lässtöd men gott stöd för vilande utan aktivitet. Skön och följsam rygg och god vinkel för ryggen.

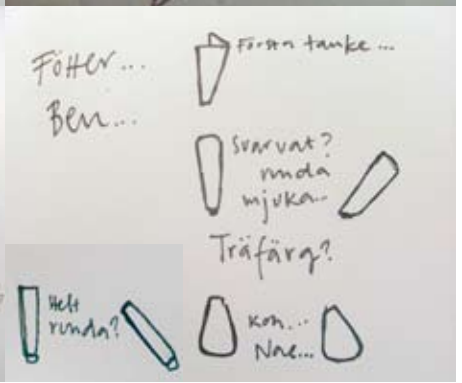
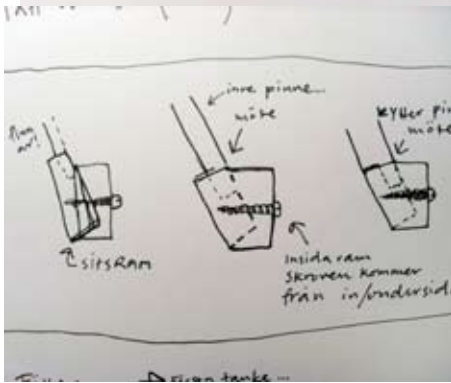
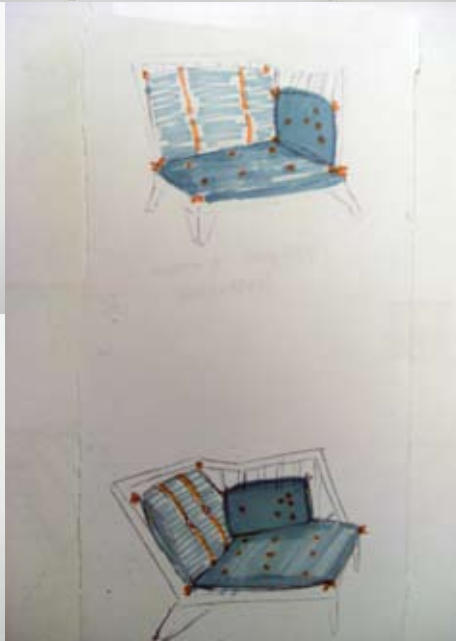
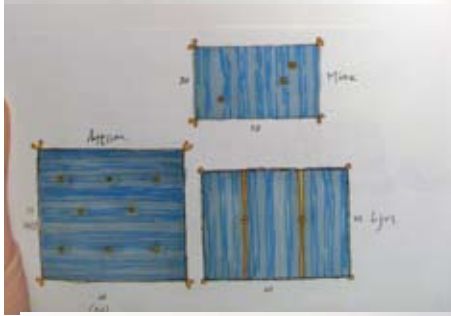
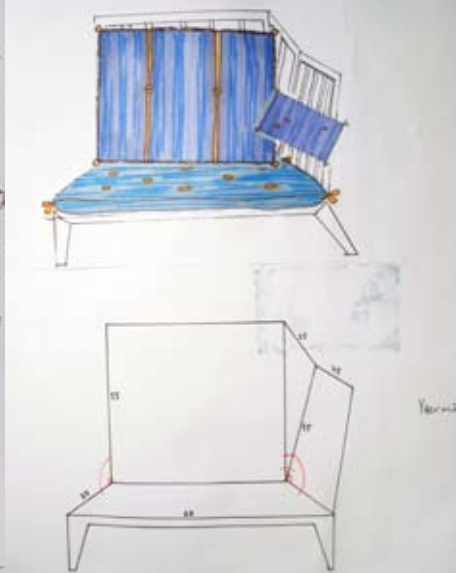
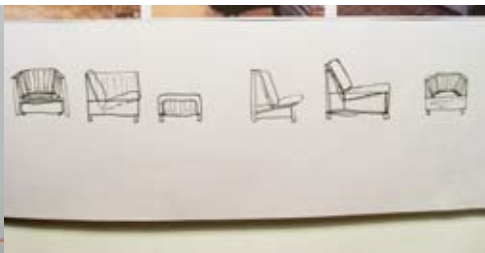
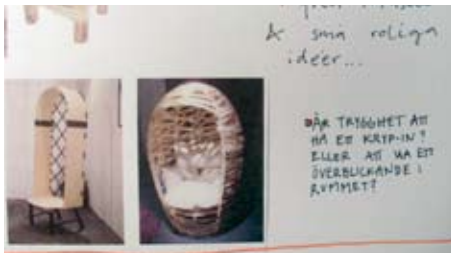
13) KLAPPSTA. Inte så skön, för hård i sits och för raka vinklar. Gott lässtöd. Man kan koppla av om man glider fram på sitsen och stötar upp sig med armarna men inte under en allt för lång stund.

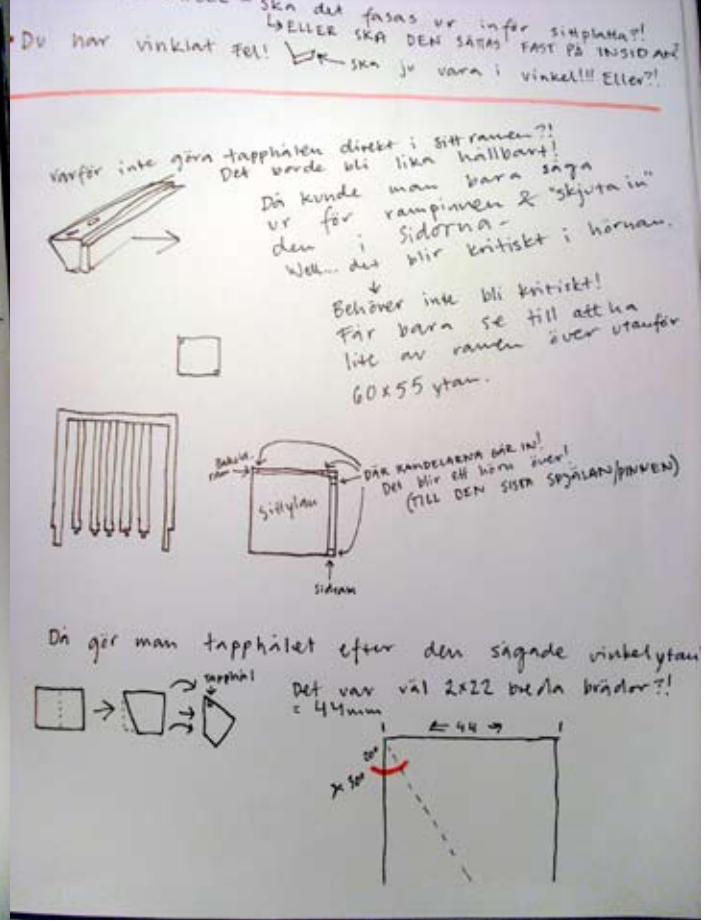
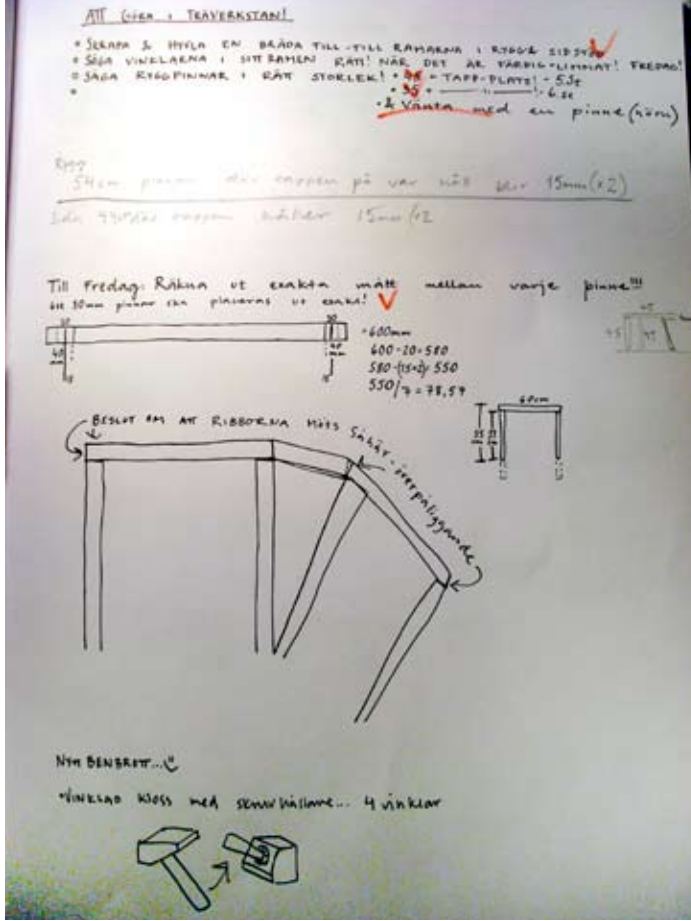
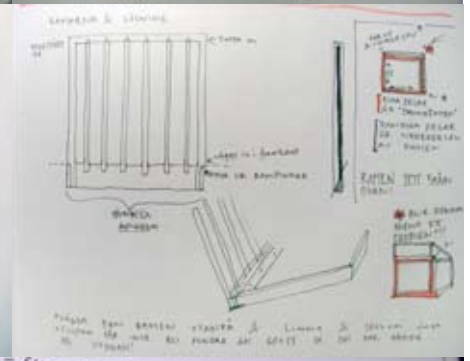
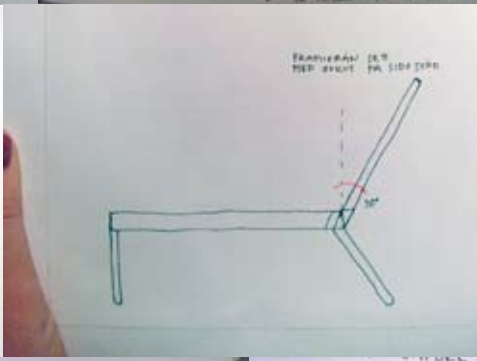
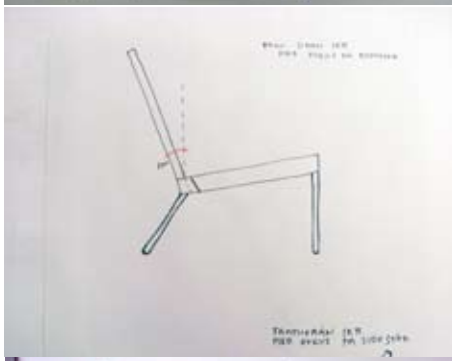
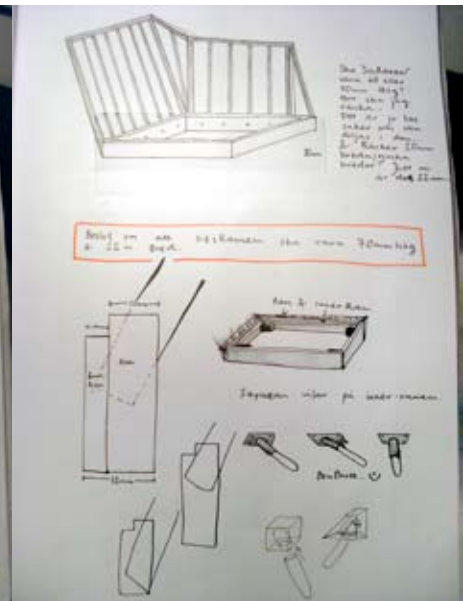
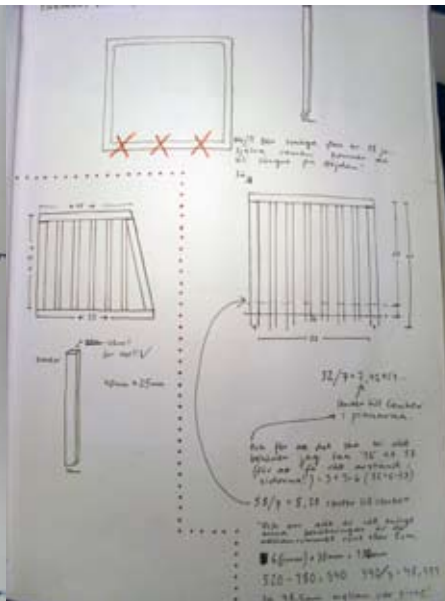
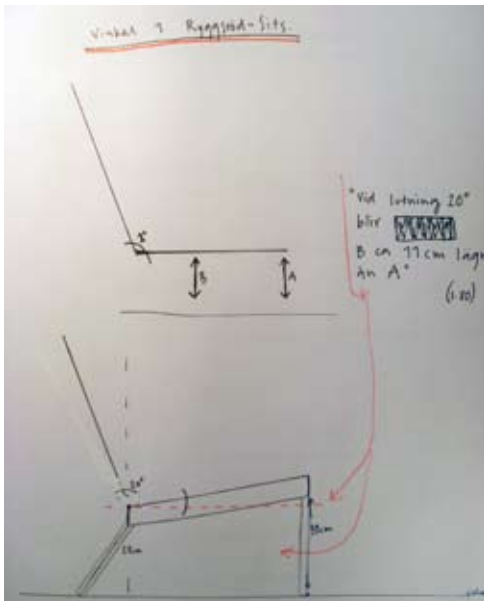


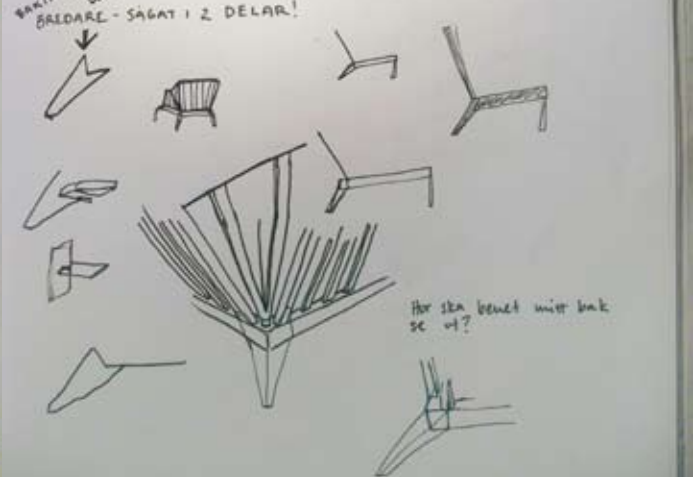
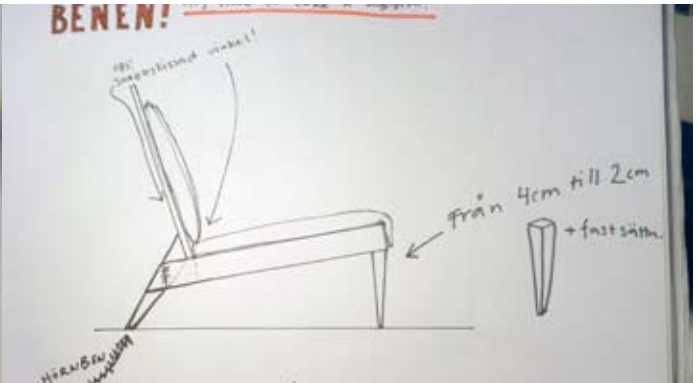
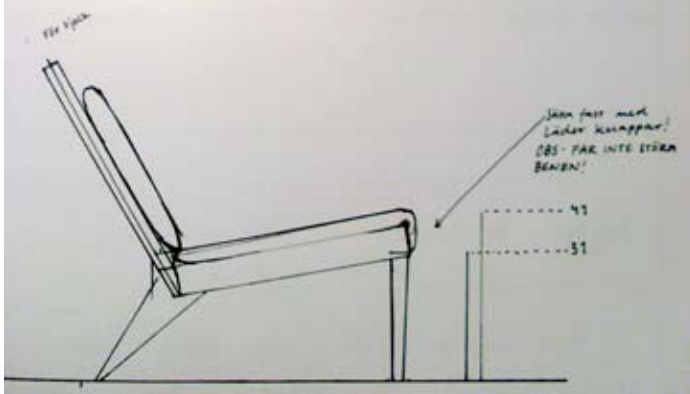
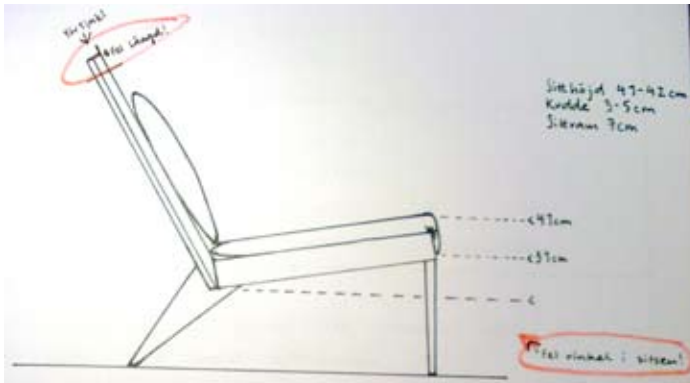
# BILAGA 2 SKISSER

Skisser i ordning från arbetets gång. Läses från höger till vänster och rad för rad.  
Privata bilder.









## BILAGA 3 VÄVNING

Bilder från vävprocessen. Förberedelsen av vävstol i moment för moment. Bild från klippning av jeans. Läses från höger till vänster och rad för rad. *Privata bilder.*



## BILAGA 4 TRÄARBETET

Bilder tagna under färgreduktion, konstruktion och dokumentation av processen i träverkstaden och lackrummet. *Privata bilder.*

